

Wrocław, 10 kwietnia 2017 roku

WK.WR.40.8.2017.P21

**Pan
Jacek Cichura
Starosta Powiatu Wałbrzyskiego**

**Al. Wyzwolenia 24
58 – 300 Wałbrzych**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2016 r., poz. 561) przeprowadziła w okresie od 10 stycznia do 10 marca 2017 r. kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Powiatu Wałbrzyskiego. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli podpisanym dnia 10 marca 2017 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce.

W okresie od 23 lutego do 6 marca 2017 r. przeprowadzono również kontrolę gospodarki finansowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wałbrzychu. W oparciu o odrębny protokół dotyczący tej kontroli, do Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie wystosowano wystąpienie pokontrolne, przekazane Panu Staroście do wiadomości.

Pozytywnie należy ocenić gotowość do współpracy z kontrolującymi pracownikami Starostwa Powiatowego, którzy przygotowywali materiały do kontroli, udzielali niezbędnych wyjaśnień oraz podejmowali na wniosek kontrolujących działania, które pozwoliły na wyeliminowanie niektórych nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie kontroli.

Stwierdzone w wyniku kontroli gospodarki finansowej Powiatu Wałbrzyskiego nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły w zakresie niżej wskazanych zagadnień.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

W Zakładowym Planie Kont stanowiącym załącznik nr 3a do zarządzenia nr 94/2012 Starosty Wałbrzyskiego z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości (ze zm.) zapisano, że konto 226 „Długoterminowe należności budżetowe” służy do ewidencji długoterminowych należności (zahipotekowanych). Tymczasem z zapisów Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2013 r., poz. 289 ze zm.) wynika, iż konto 226 „Długoterminowe należności budżetowe” służy do ewidencji

długoterminowych należności lub długoterminowych rozliczeń z budżetem. W wyniku powyższego na koncie 226 ujmowano zaległości z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości zabezpieczone hipoteką przymusową. Zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm., Dz.U. z 2016 r., poz. 1047 ze zm.) Kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje dokumentację opisującą przyjęte zasady (politykę) rachunkowości.

Nie prowadzono ewidencji według podziałek klasyfikacji budżetowej do konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” w zakresie wykonanych przez Starostwo dochodów budżetowych (prowadzono tylko dla dochodów z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste). Było to niezgodne z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w Zakładowym Planie Kont Starostwa oraz w załączniku nr 3 do powołanego rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...), który stanowi, iż ewidencja szczegółowa do konta 130 jest prowadzona w szczególowości planu finansowego dochodów i wydatków budżetowych.

Wykonane dochody budżetowe wykazano w sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r. oraz od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r. na podstawie ewidencji księgowej konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” oraz 240 „Pozostałe rozrachunki”. Było to niezgodne z § 3 ust. 1 pkt 4 załącznika nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 119 ze zm., obecnie Dz.U. z 2016 r., poz. 1015 ze zm.), który stanowi, że sprawozdania jednostkowe z wykonania planu dochodów budżetowych sporządza się w sposób następujący: w kolumnie "Dochody wykonane (wpływy minus zwroty)" wykazuje się dochody wykonane na podstawie ewidencji analitycznej do rachunku bieżącego - subkonto dochodów oraz do kasy jednostki i zapłaconych kartą płatniczą.

Nie przestrzegano terminów płatności zobowiązań, wynikających z faktur VAT i rachunków za dostawy i usługi (6 dowodów księgowych z miesięcy: grudnia 2014 r. i czerwca 2016 r.), co stanowiło naruszenie art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm., obecnie Dz.U. z 2016 r., poz. 1870 ze zm.), który stanowi, że wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Opóźnienia w regulowaniu zobowiązań wyniosły od 1 do 45 dni. Zapłata powyższych zobowiązań po terminie nie spowodowała zapłaty odsetek za zwłokę.

W dwóch przypadkach kwoty pozostawione na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady, zwrócono z opóźnieniem wynoszącym 77 dni, co było niezgodne z zawartymi umowami (umowa nr 1-343/25/2005 oraz nr 1-343/37/2005), a także art. 151 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2015 r., poz. 2164 ze zm.).

W planie finansowym Starostwa za 2014 i 2015 rok nie ujęto środków na finansowanie świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka lub placówkach opiekuńczo-wychowawczych przekazywanych na rzecz

innych jednostek samorządu terytorialnego (środki ujęto w planie finansowym Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wałbrzychu), co było niezgodne z przepisami art. 249 ust. 4 pkt 2 powołanej ustawy o finansach publicznych.

W zakresie gospodarki mieniem

W dziewięciu na dwadzieścia skontrolowanych kart środków trwałych i pozostałych środków trwałych nie zawarto informacji o wartości poszczególnych obiektów inwentarzowych, co stanowiło naruszenie zapisów zawartych w załączniku nr 3 do zarządzenia nr 94/2012 Starosty Wałbrzyskiego w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości (ze zm.), w myśl których indywidualne karty poszczególnych obiektów inwentarzowych zawierają następujące informacje: dane techniczne, rok budowy, datę oddania do użytkowania, stosowną stawkę amortyzacyjną, odpisy umorzeniowe, wartość początkową środka trwałego i wartość księgową netto rozchodowanego środka trwałego, miejsce eksploatacji (pole spisowe), osoby odpowiedzialne za mienie.

Nieruchomość stanowiąca działkę gruntu nr 70/1 o pow. 1,0255 ha, obręb 0002 Czarny Bór (przekazana Gminie Czarny Bór, na podstawie decyzji nr 228/2014 Starosty Wałbrzyskiego o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej z dnia 16 kwietnia 2014 r., która stała się ostateczna w dniu 30 czerwca 2014 r.) została wyksięgowana z ksiąg rachunkowych w dniu 31 grudnia 2015 r. Jak wynika z art. 12 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz.U. z 2015 r., poz. 2031 ze zm.) nieruchomości lub ich części, o których mowa w art. 11f ust. 1 pkt 6 ustawy, stają się z mocy prawa własnością odpowiednich jednostek samorządu terytorialnego w odniesieniu do dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych - z dniem, w którym decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej stała się ostateczna. Powyższym naruszono art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm., obecnie: Dz.U. z 2016 r., poz. 1047 ze zm.), który stanowi, że do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe Panu Staroście, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie przepisu art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie skutecznych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, między innymi poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2016 r., poz. 1870 ze zm.), w szczególności w zakresie:

- a) regulowania zobowiązań w terminach ich wymagalności, stosownie do przepisów art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy,
 - b) ujmowania dotacji i środków przekazywanych na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego w planie finansowym Starostwa, stosownie do art. 249 ust. 4 pkt 2 ustawy.
2. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2013 r., poz. 289 ze zm.) oraz uregulowań zawartych w zakładowym planie kont, w szczególności w zakresie prowadzenia ewidencji szczegółowej do konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” w zakresie wykonanych przez Starostwo dochodów budżetowych według podziałek klasyfikacji budżetowej.
3. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2016 r., poz. 1015 ze zm.), w szczególności w zakresie wykazywania w sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych „Dochodów wykonanych” zgodnie z postanowieniami § 3 ust. 1 pkt 4 załącznika nr 39 do rozporządzenia.
4. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. (Dz.U. z 2016 r., poz. 1047 ze zm.), w szczególności w zakresie:
- a) zaktualizowania zapisów dotyczących funkcjonowania konta 226 zawartych w dokumentacji opisującej przyjęte w jednostce zasady (politykę) rachunkowości, stosownie do art. 10 ust 2 ustawy,
 - b) ujmowania w księgach rachunkowych okresu sprawozdawczego wszystkich zdarzeń, które wystąpiły w tym okresie sprawozdawczym, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy.
5. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2015 r., poz. 2164 ze zm.), w szczególności w zakresie terminowego zwrotu kwot pozostawionych na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady, stosownie do przepisów art. 151 ust. 3 ustawy.
6. Ujmowanie w kartach środków trwałych i pozostałych środków trwałych wszystkich informacji wynikających z zapisów zawartych w załączniku nr 3 do zarządzenia nr 94/2012 Starosty Wałbrzyskiego z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości (ze zm.).

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, na podstawie przepisów art. 9 ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego,

zawiadomienia o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Józef Piksa

Przewodniczący Rady Powiatu

Wałbrzyskiego